

ZNAKOWANIE PREZENTACJA REKLAMA ŻYWNOSĆCI

**Komentarz do rozporządzenia
Parlamentu Europejskiego i Rady (UE)
nr 1169/2011**

redakcja naukowa
Agnieszka Szymecka-Wesołowska
Katarzyna Jędrych, Paulina Szczypkowska
Agnieszka Szymecka-Wesołowska

KOMENTARZE PRAKTYCZNE

ZNAKOWANIE PREZENTACJA REKLAMA ŻYWNOSĆCI

Komentarz do rozporządzenia
Parlamentu Europejskiego i Rady (UE)
nr 1169/2011

redakcja naukowa
Agnieszka Szymecka-Wesołowska
Katarzyna Jędrych, Paulina Szczypkowska
Agnieszka Szymecka-Wesołowska

KOMENTARZE PRAKTYCZNE

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 1 kwietnia 2018 r.

Wydawca
Magdalena Stojek-Siwińska

Redaktor prowadzący
Grażyna Polkowska-Nowak

Opracowanie redakcyjne
Maciej Troć – JustLuk

Łamanie
JustLuk

Komentarze do poszczególnych artykułów napisały:

Katarzyna Jędrych: art. 2 ust. 2 lit. c, k–m, s, ust. 4, art. 4–6, 9, 10, 12,
13, 16, 28–36, 40, 41, 43, 49, 50

Paulina Szczypkowska: art. 2 ust. 2 lit. e, r, u, art. 11, 14, 15, 21–25,
27, 42, 44

Agnieszka Szymecka-Wesołowska: art. 1, art. 2 ust. 1, ust. 2 lit. a, b,
d, f–j, n–q, ust. 3, art. 3, 7, 8, 17–20, 26, 37–39, 45–48, 51–55

.....
Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących
im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej
w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło.
A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.
.....

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by
Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2018

ISBN 978-83-8124-145-8

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Spis treści

Wykaz skrótów	13
Słowo wstępne	21
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z 25.10.2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz.Urz. UE L 304, s. 18, ze zm.)	23
Rozdział I. Przepisy ogólne	37
Artykuł 1. Przedmiot i zakres stosowania	37
Artykuł 2. Definicje	39
1. Uwaga ogólna	44
2. Definicje z innych aktów prawnych (art. 2 ust. 1)	44
3. Definicje z rozporządzenia nr 1169/2011 (art. 2 ust. 2)	50
4. Pojęcie kraju pochodzenia (art. 2 ust. 3)	82
5. Definicje szczegółowe (art. 2 ust. 4 i załącznik I)	89
Rozdział II. Ogólne zasady dotyczące informacji na temat żywności	95
Artykuł 3. Cele ogólne	95
Artykuł 4. Zasady dotyczące obowiązkowych informacji na temat żywności ..	97
Artykuł 5. Konsultacje z Europejskim Urzędem ds. Bezpieczeństwa Żywności	101
Rozdział III. Ogólne wymogi dotyczące informacji na temat żywności i zakresy odpowiedzialności podmiotów działających na rynku spożywczym	102
Artykuł 6. Wymóg podstawowy	102
Artykuł 7. Rzetelne informowanie	104
1. Zasada rzetelnego informowania na temat żywności	105
2. Pojęcie wprowadzania w błąd	106

3. Pojęcie przeciętnego konsumenta	110
4. Wprowadzenie w błąd co do właściwości środka spożywczego (art. 7 ust. 1 lit. a)	124
5. Wprowadzenie w błąd poprzez przypisanie fałszywych cech (art. 7 ust. 1 lit. b)	127
6. Wprowadzenie w błąd poprzez niezasadne wyróżnienie produktu (art. 7 ust. 1 lit. c)	128
7. Wprowadzenie w błąd poprzez imitację (art. 7 ust. 1 lit. d)	130
8. Obowiązek informowania w sposób rzetelny, jasny i łatwy do zrozumienia przez konsumenta (art. 7 ust. 2)	131
9. Zakaz przypisywania żywności właściwości leczniczych (art. 7 ust. 3) ..	133
10. Wprowadzająca w błąd prezentacja i reklama (art. 7 ust. 4)	143
Artykuł 8. Zakres odpowiedzialności	146
1. Uwagi wprowadzające	148
2. Podmioty odpowiedzialne za informacje na temat żywności i zakres ich odpowiedzialności (art. 8 ust. 1–5 rozporządzenia nr 1169/2011) ..	149
3. Zasady odpowiedzialności za znakowanie środków spożywczych w polskich przepisach prawnych	156
4. Zasady przepływu informacji na temat żywności pomiędzy podmiotami prowadzącymi przedsiębiorstwa spożywcze (art. 8 ust. 6–8 rozporządzenia nr 1169/2011)	165
Rozdział IV. Obowiązkowe informacje na temat żywności	168
Sekcja 1. Treść i prezentacja	168
Artykuł 9. Wykaz danych szczegółowych, których podanie jest obowiązkowe	168
1. Uwagi ogólne	170
2. Obowiązkowe elementy informacji na temat żywności	171
3. Forma zamieszczenia elementów obowiązkowych	179
Artykuł 10. Dodatkowe obowiązkowe dane szczegółowe dotyczące szczególnych rodzajów lub kategorii żywności	180
1. Uwagi ogólne	180
2. Środki spożywcze pakowane w atmosferze gazów opakowaniowych ..	181
3. Środki spożywcze zawierające substancje słodzące	182
4. Środki spożywcze zawierające kwas glicyryzynowy lub jego sól amonową	184
5. Napoje o wysokiej zawartości kofeiny lub środki spożywcze z dodatkiem kofeiny	186
6. Środki spożywcze z dodatkiem fitosteroli, estrów fitosteroli, fitostanoli lub estrów fitostanoli	188
7. Zamrożone mięso, zamrożone surowe wyroby mięsne i zamrożone nieprzetworzone produkty rybołówstwa	190
Artykuł 11. Wagi i miary	192
Artykuł 12. Dostępność i umieszczanie obowiązkowych informacji na temat żywności	193

Artykuł 13. Przedstawienie obowiązkowych danych szczegółowych	196
1. Uwagi ogólne	197
2. Widoczność i nieusuwalność informacji obowiązkowych	198
3. Czytelność informacji obowiązkowych	200
4. Umieszczanie niektórych obowiązkowych danych w jednym polu widzenia	203
Artykuł 14. Sprzedaż na odległość	205
1. Uwagi ogólne	205
2. Zakres obowiązków informacyjnych w przypadku środków porozumiewania się na odległość	206
3. Forma przekazywanych informacji	209
4. Odpowiedzialność przy sprzedaży żywności na odległość	211
5. Sprzedaż na odległość żywności nieopakowanej	212
6. Wyłączenia dotyczące automatów do sprzedaży lub zautomatyzowanych lokali handlowych	212
7. Dodatkowe wymogi dotyczące zawierania umów na odległość	214
Artykuł 15. Wymogi językowe	215
Artykuł 16. Pominięcie niektórych obowiązkowych danych szczegółowych . .	220
1. Uwagi ogólne	221
2. Wyjątki dla szklanych butelek	221
3. Wyjątki dla opakowań o małej powierzchni	221
4. Zwolnienia z obowiązku podawania informacji o wartości odżywczej. Wyjątki z załącznika	222
5. Wyjątki dla napojów alkoholowych	231
Sekcja 2. Przepisy szczegółowe dotyczące obowiązkowych danych szczegółowych	232
Artykuł 17. Nazwa środka spożywczego	232
1. Pojęcie, funkcje i zasady nadawania nazwy środka spożywczego (art. 17 ust. 1)	234
2. Nazwa środka spożywczego sprowadzonego z innego państwa członkowskiego UE (art. 17 ust. 2 i 3)	240
3. Nazwa fantazyjna	243
4. Informacje towarzyszące nazwie	244
Artykuł 18. Wykaz składników	255
1. Zasady ogólne komponowania wykazu składników (art. 18 ust. 1 i 2)	256
2. Składniki wytworzone z nanomateriałów (art. 18 ust. 3)	260
3. Przepisy techniczne dotyczące formułowania wykazu składników (art. 18 ust. 4)	260
Artykuł 19. Pominięcie wykazu składników	298
Artykuł 20. Pominięcie komponentów żywności w wykazie składników	301
1. Uwagi ogólne	302
2. Części składowe dodane po oddzieleniu (art. 20 lit. a)	303
3. Dodatki do żywności i enzymy (art. 20 lit. b)	304
4. Nośniki (art. 20 lit. c)	307

---

5. Substancje pomocnicze w przetwórstwie (art. 20 lit. d)	308
6. Woda (art. 20 lit. e)	308
7. Substancje powodujące alergie lub reakcje nietolerancji – anulacja wyłączeń	309
Artykuł 21. Etykietowanie niektórych substancji lub produktów powodujących alergie lub reakcje nietolerancji	310
1. Uwagi wstępne	311
2. Odniesienie do nazw składników lub substancji powodujących alergie lub reakcje nietolerancji	313
3. Miejsce oznaczania substancji lub produktu wymienionego w załączniku II	320
4. Sposób oznaczenia substancji lub produktu wymienionego w załączniku II	321
5. Uzupełnianie listy alergenów	325
6. Informacje o możliwym występowaniu alergenów w żywności	327
7. Informowanie o braku alergenów w produkcie	331
Artykuł 22. Oznaczanie ilościowe składników	333
1. Uwagi wstępne	333
2. Występowanie nazwy składnika (składników) w nazwie środka spożywczego (art. 22 ust. 1 lit. a)	335
3. Skojarzenie składnika (składników) z nazwą środka spożywczego przez konsumenta (art. 22 ust. 1 lit. a <i>in fine</i>)	338
4. Słowne, obrazowe lub graficzne podkreślenie składnika (składników) w etykietowaniu (art. 22 ust. 1 lit. b)	338
5. Oznaczenie ilości, gdy jest to konieczne w celu scharakteryzowania danego środka spożywczego i odróżnienia go od produktów, z którymi mógłby być mylony ze względu na nazwę lub wygląd (art. 22 ust. 1 lit. c)	340
6. Odstępstwa od wymogu oznaczenia ilościowego składnika (składników) lub kategorii składników (art. 22 ust. 2 i załącznik VIII pkt 1)	341
7. Brak zastosowania art. 22 ust. 1 lit. a i b (art. 22 ust. 2 i załącznik VIII pkt 2)	345
8. Sposób wyrażania informacji o ilości składnika (składników) lub kategorii składników (art. 22 ust. 2 i załącznik VIII pkt 3 i 4)	346
Artykuł 23. Ilość netto	350
1. Uwagi wstępne	351
2. Sposób zapisu informacji o masie netto	353
3. Dopuszczalne różnice między ilością netto zadeklarowaną w oznakowaniu a rzeczywistą ilością netto środka spożywczego	356
4. Wyjątki i zasady szczególnie w zakresie oznaczania masy netto	358
Artykuł 24. Data minimalnej trwałości, termin przydatności do spożycia i data zamrożenia	364
1. Uwagi ogólne	365
2. Termin przydatności do spożycia	367

---

3. Data minimalnej trwałości	371
4. Data zamrożenia lub pierwszego zamrożenia	375
5. Obowiązek zapewnienia czytelności informacji	376
Artykuł 25. Warunki przechowywania lub warunki użycia	376
1. Uwagi wstępne	377
2. Warunki przechowywania	377
3. Sposób przekazywania informacji o warunkach przechowywania	378
4. Warunki przechowywania żywności głęboko mrożonej	380
5. Warunki użycia środka spożywczego	381
6. Warunki przechowywania lub użycia żywności po otwarciu opakowania	382
Artykuł 26. Kraj lub miejsce pochodzenia	383
1. Uwagi wstępne	385
2. Chronione nazwy pochodzenia, oznaczenia geograficzne i gwarantowane tradycyjne specjalności (art. 26 ust. 1)	387
3. Obowiązek deklaracji pochodzenia w sytuacji ryzyka wprowadzenia konsumenta w błąd (art. 26 ust. 2 lit. a)	390
4. Obowiązek deklaracji pochodzenia w odniesieniu do wybranych rodzajów mięsa (art. 26 ust. 2 lit. b)	394
5. Obowiązek deklaracji pochodzenia w przypadku rozbieżności pochodzenia środka spożywczego i jego podstawowego składnika (art. 26 ust. 3)	401
6. Sprawozdania Komisji i przyszłe regulacje	405
Artykuł 27. Instrukcje użycia	409
Artykuł 28. Zawartość alkoholu	411
Sekcja 3. Informacja o wartości odżywczej	414
Artykuł 29. Powiązania z innymi przepisami	414
Artykuł 30. Treść	417
1. Obowiązkowe elementy informacji o wartości odżywczej	419
2. Dobrowolne elementy informacji o wartości odżywczej	421
3. Powtórzenie informacji o wartości odżywczej	424
4. Informacja o wartości odżywczej napojów alkoholowych	426
5. Informacja o wartości odżywczej w przypadku żywności nieopakowanej	427
6. Upoważnienie Komisji do zmian z zakresu informacji o wartości odżywczej	427
7. Sprawozdanie na temat obecności izomerów trans kwasów tłuszczowych w żywności oraz w ogólnej diecie populacji UE	428
Artykuł 31. Obliczenie	429
1. Uwaga wprowadzająca	430
2. Sposób obliczania wartości energetycznej i składników odżywczych (art. 31 ust. 1 i 2)	430
3. Postać żywności, do której odnoszą się informacje o wartości odżywczej (art. 31 ust. 3)	431

---

4. Podstawy wyliczania wartości podawanych w informacji o wartości odżywczej (art. 31 ust. 4)	433
5. Uprawnienia Komisji	436
Artykuł 32. Wyrażanie ilości w przeliczeniu na 100 g lub na 100 ml	437
1. Obligatoryjne formy podawania informacji o wartości odżywczej	437
2. Fakultatywne formy podawania informacji o wartości odżywczej	438
Artykuł 33. Wyrażanie ilości w przeliczeniu na porcję lub na jednostkową ilość żywności	441
1. Podawanie informacji o wartości odżywczej w przeliczeniu na porcję lub jednostkową ilość żywności (art. 33 ust. 1 i 4)	442
2. Powtarzanie informacji o wartości odżywczej w przeliczeniu na porcję lub jednostkową ilość żywności (art. 33 ust. 2)	443
3. Podawanie informacji o wartości odżywczej wobec żywności nieopakowanej (art. 33 ust. 3)	444
4. Upoważnienie dla Komisji do wydania aktów wykonawczych (art. 33 ust. 5)	445
Artykuł 34. Prezentacja	445
1. Prezentacja informacji o wartości odżywczej (art. 34 ust. 1 i 2)	446
2. Prezentacja powtórzenia informacji o wartości odżywczej (art. 34 ust. 3)	449
3. Prezentacja informacji o wartości odżywczej w odniesieniu do żywności nieopakowanej i napojów alkoholowych o zawartości alkoholu wyższej niż 1,2% objętościowo (art. 34 ust. 4)	450
4. Prezentacja wartości odżywczej w przypadku znikomych ilości składników odżywczych (art. 34 ust. 5)	450
5. Delegacje dla Komisji	451
Artykuł 35. Dodatkowe formy wyrażania i prezentacji informacji	452
1. Cel oraz warunki wprowadzania dodatkowych form prezentowania informacji o wartości odżywczej (art. 35 ust. 1)	453
2. Przykłady systemów dobrowolnych	454
3. Uprawnienia i obowiązki państw członkowskich oraz Komisji (art. 35 ust. 2–6)	458
Rozdział V. Dobrowolne informacje na temat żywności	459
Artykuł 36. Wymogi mające zastosowanie	459
1. Pojęcie informacji dobrowolnych	460
2. Informacje dobrowolne objęte szczególnymi wymogami rozporządzenia nr 1169/2011 (art. 36 ust. 1)	461
3. Informacje dobrowolne objęte ogólnymi wymogami rozporządzenia nr 1169/2011 (art. 36 ust. 2)	462
4. Informacje dobrowolne uregulowane w przepisach szczególnych (art. 36 ust. 3 i 4)	465
Artykuł 37. Prezentacja	469

Rozdział VI. Przepisy krajowe	470
Artykuł 38. Przepisy krajowe	470
Artykuł 39. Przepisy krajowe w zakresie dodatkowych obowiązkowych danych szczegółowych	473
Artykuł 40. Mleko i produkty mleczne	476
Artykuł 41. Napoje alkoholowe	477
Artykuł 42. Wyrażanie ilości netto	478
Artykuł 43. Dobrowolne podawanie referencyjnych wartości spożycia dla szczególnych grup ludności	481
Artykuł 44. Przepisy krajowe dotyczące żywności nieopakowanej	481
1. Żywność nieopakowana – definicja	482
2. Obowiązkowe przekazywanie informacji o alergenach	485
3. Przepisy krajowe dotyczące przekazywania innych danych szczełogowych	487
4. Dobrowolne przekazywanie innych informacji	494
5. Przepisy krajowe dotyczące sposobu udostępniania danych szczełogowych, form ich wyrażania i prezentacji	494
6. Komunikowanie Komisji tekstu przepisów krajowych dotyczących żywności nieopakowanej	497
Artykuł 45. Procedura notyfikacji	498
Rozdział VII. Przepisy wykonawcze, zmieniające i końcowe	501
Artykuł 46. Zmiany załączników	501
Artykuł 47. Okres przejściowy w odniesieniu do środków wykonawczych lub aktów delegowanych i data rozpoczęcia ich stosowania	503
Artykuł 48. Komitet	504
Artykuł 49. Zmiany rozporządzenia (WE) nr 1924/2006	508
Artykuł 50. Zmiany rozporządzenia (WE) nr 1925/2006	510
Artykuł 51. Wykonywanie przekazanych uprawnień	512
Artykuł 52. Procedura w trybie pilnym	515
Artykuł 53. Uchylenie	516
Artykuł 54. Środki przejściowe	517
Artykuł 55. Wejście w życie i data rozpoczęcia stosowania	519
Załączniki	521

Wykaz skrótów

Akty prawne

- decyzja 97/4/WE – decyzja Komisji 97/4/WE z 12.12.1996 r. ustanawiająca tymczasowe wykazy zakładów państw trzecich, z których Państwa Członkowskie dopuszczają przywóz świeżego mięsa drobiowego (Dz.Urz. WE L 2 z 1997 r., s. 6) – akt uchylony
- dyrektywa 71/354/EWG – dyrektywa Rady 71/354/EWG z 18.10.1971 r. w sprawie zbliżania ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do jednostek miar (Dz.Urz. WE L 243, s. 29) – akt uchylony
- dyrektywa 76/211/EWG – dyrektywa Rady 76/211/EWG z 20.01.1976 r. w sprawie zbliżania ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do paczkowania według masy lub objętości niektórych produktów w opakowaniach jednostkowych (Dz.Urz. WE L 46, s. 1)
- dyrektywa 76/770/EWG – dyrektywa Rady 76/770/EWG z 27.07.1976 r. zmieniająca dyrektywę 71/354/EWG w sprawie zbliżania ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do jednostek miar (Dz.Urz. WE L 262, s. 204)
- dyrektywa 79/112/EWG – dyrektywa Rady 79/112/EWG z 18.12.1978 r. w sprawie zbliżania ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do etykietowania, prezentacji i reklamowania środków spożywczych przeznaczonych na sprzedaż konsumentowi końcowemu (Dz.Urz. WE L 33 z 1979 r., s. 1) – akt uchylony
- dyrektywa 80/778/EWG – dyrektywa Rady 80/778/EWG z 15.06.1980 r. odnosząca się do jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.Urz. WE L 229, s. 11) – akt uchylony

- dyrektywa 89/108/EWG – dyrektywa Rady 89/108/EWG z 21.12.1988 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do głęboko mrożonych środków spożywczych przeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz.Urz. WE L 40 z 1989 r., s. 34)
- dyrektywa 90/496/EWG – dyrektywa Rady 90/496/EWG z 24.09.1990 r. w sprawie oznaczania wartości odżywczej środków spożywczych (Dz.Urz. WE L 276, s. 40) – akt uchylony
- dyrektywa 94/62/WE – dyrektywa 94/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 20.12.1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych (Dz.Urz. WE L 365, s. 10)
- dyrektywa 97/7/WE – dyrektywa 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 20.05.1997 r. w sprawie ochrony konsumentów w przypadku umów zawieranych na odległość (Dz.Urz. WE L 144, s. 19) – akt uchylony
- dyrektywa 98/83/WE – dyrektywa Rady 98/83/WE z 3.11.1998 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.Urz. WE L 330, s. 32)
- dyrektywa 2000/13/WE – dyrektywa 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 20.03.2000 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich w zakresie etykietowania, prezentacji i reklamy środków spożywczych (Dz.Urz. WE L 109, s. 29) – akt uchylony
- dyrektywa 2001/101/WE – dyrektywa Komisji 2001/101/WE z 26.11.2001 r. zmieniająca dyrektywę 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do etykietowania, prezentacji i reklamy środków spożywczych (Dz.Urz. WE L 310, s. 19)
- dyrektywa 2001/110/WE – dyrektywa Rady 2001/110/WE z 20.12.2001 r. odnosząca się do miodu (Dz.Urz. WE L 10 z 2002 r., s. 47)
- dyrektywa 2001/114/WE – dyrektywa Rady 2001/114/WE z 20.12.2001 r. odnosząca się do niektórych rodzajów częściowo lub całkowicie odwodnionego mleka konserwowanego przeznaczonego do spożycia przez ludzi (Dz.Urz. WE L 15 z 2002 r., s. 19)
- dyrektywa 2002/46/WE – dyrektywa 2002/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 10.06.2002 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do suplementów żywnościowych (Dz.Urz. WE L 183, s. 51)
- dyrektywa 2006/114/WE – dyrektywa 2006/114/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 12.12.2006 r. dotycząca reklamy wprowadzającej w błąd i reklamy porównawczej (Dz.Urz. UE L 376, s. 21)

-
- dyrektywa 2006/141/WE – dyrektywa Komisji 2006/141/WE z 22.12.2006 r. w sprawie preparatów do początkowego żywienia niemowląt i preparatów do dalszego żywienia niemowląt oraz zmieniająca dyrektywę 1999/21/WE (Dz.Urz. UE L 401, s. 1)
- dyrektywa 2009/39/WE – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/39/WE z 6.05.2009 r. w sprawie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego (Dz.Urz. UE L 124, s. 21)
- dyrektywa 2011/83/UE – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z 25.10.2011 r. w sprawie praw konsumentów, zmieniająca dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca dyrektywę Rady 85/577/EWG i dyrektywę 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.Urz. UE L 304, s. 64)
- dyrektywa 2014/63/UE – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/63/UE z 15.05.2014 r. zmieniająca dyrektywę Rady 2001/110/WE odnoszącą się do miodu (Dz.Urz. UE L 164, s. 1)
- k.c. – ustawa z 23.04.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2018 r. poz. 1025 ze zm.)
- pr. farm. – ustawa z 6.09.2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz.U. z 2017 r. poz. 2211)
- przewodnik GIJHRS – przewodnik Głównej Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych do rozporządzenia nr 1169/2011 (wersja z czerwca 2017 r.), dostępny na stronie: <http://www.ijhars.gov.pl/index.php/przewodnik-do-rozporzadzenia-11692011.html>
- r.l.j.m. – rozporządzenie Rady Ministrów z 30.11.2006 r. w sprawie legalnych jednostek miar (Dz.U. poz. 1638 ze zm.)
- rozporządzenie nr 2913/92 – rozporządzenie Rady (EWG) nr 2913/92 z 12.10.1992 r. ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Celny (Dz.Urz. WE L 302, s. 1) – akt uchylony
- rozporządzenie nr 315/93 – rozporządzenie Rady (EWG) nr 315/93 z 8.02.1993 r. ustanawiające procedury Wspólnoty w odniesieniu do substancji skażających w żywności (Dz.Urz. WE L 37, s. 1)
- rozporządzenie nr 178/2002 – rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z 28.01.2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz.Urz. WE L 31, s. 1)
-

- rozporządzenie nr 1829/2003 – rozporządzenie (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z 22.09.2003 r. w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (Dz.Urz. UE L 268, s. 1)
- rozporządzenie nr 1830/2003 – rozporządzenie (WE) nr 1830/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z 22.09.2003 r. dotyczące możliwości śledzenia i etykietowania organizmów zmodyfikowanych genetycznie oraz możliwości śledzenia żywności i produktów paszowych wyprodukowanych z organizmów zmodyfikowanych genetycznie i zmieniające dyrektywę 2001/18/WE (Dz.Urz. UE L 268, s. 24)
- rozporządzenie nr 852/2004 – rozporządzenie (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z 29.04.2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz.Urz. UE L 139, s. 1)
- rozporządzenie nr 853/2004 – rozporządzenie (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z 29.04.2004 r. ustanawiające szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego (Dz.Urz. UE L 139, s. 55)
- rozporządzenie nr 882/2004 – rozporządzenie (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z 29.04.2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz.Urz. UE L 165, s. 1)
- rozporządzenie nr 1924/2006 – rozporządzenie (WE) nr 1924/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z 20.12.2006 r. w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności (Dz.Urz. UE L 404, s. 9)
- rozporządzenie nr 1925/2006 – rozporządzenie (WE) nr 1925/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z 20.12.2006 r. w sprawie dodawania do żywności witamin i składników mineralnych oraz niektórych innych substancji (Dz.Urz. UE L 404, s. 26)
- rozporządzenie nr 1234/2007 – rozporządzenie Rady (WE) nr 1234/2007 z 22.10.2007 r. ustanawiające wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”) (Dz.Urz. UE L 299, s. 1) – akt uchylony
- rozporządzenie nr 110/2008 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 110/2008 z 15.01.2008 r. w sprawie definicji, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych oraz uchylające rozpo-

-
- rozporządzenie nr 1332/2008 – rządzenie Rady (EWG) nr 1576/89 (Dz.Urz. UE L 39, s. 16)
- rozporządzenie nr 1332/2008 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1332/2008 z 16.12.2008 r. w sprawie enzymów spożywczych, zmieniające dyrektywę Rady 83/417/EWG, rozporządzenie Rady (WE) nr 1493/1999, dyrektywę 2000/13/WE, dyrektywę Rady 2001/112/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 258/97 (Dz.Urz. UE L 354, s. 7)
- rozporządzenie nr 1333/2008 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1333/2008 z 16.12.2008 r. w sprawie dodatków do żywności (Dz.Urz. UE L 354, s. 16)
- rozporządzenie nr 1334/2008 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1334/2008 z 16.12.2008 r. w sprawie środków aromatyzujących i niektórych składników żywności o właściwościach aromatyzujących do użycia w oraz na środkach spożywczych oraz zmieniające rozporządzenie Rady (EWG) nr 1601/91, rozporządzenia (WE) nr 2232/96 oraz (WE) nr 110/2008 oraz dyrektywę 2000/13/WE (Dz.Urz. UE L 354, s. 34)
- rozporządzenie nr 182/2011 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z 16.02.2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.Urz. UE L 55, s. 13)
- rozporządzenie nr 1129/2011 – rozporządzenie Komisji (UE) nr 1129/2011 z 11.11.2011 r. zmieniające załącznik II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1333/2008 poprzez ustanowienie unijnego wykazu dodatków do żywności (Dz.Urz. UE L 295, s. 1)
- rozporządzenie nr 1169/2011 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z 25.10.2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchycienia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz.Urz. UE L 304, s. 18)
-

- rozporządzenie nr 432/2012 – rozporządzenie Komisji (UE) nr 432/2012 z 16.05.2012 r. ustanawiające wykaz dopuszczonych oświadczeń zdrowotnych dotyczących żywności, innych niż oświadczenia odnoszące się do zmniejszenia ryzyka choroby oraz rozwoju i zdrowia dzieci (Dz.Urz. UE L 136, s. 1)
- rozporządzenie nr 1151/2012 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 z 21.11.2012 r. w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych (Dz.Urz. UE L 343, s. 1)
- rozporządzenie nr 609/2013 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 609/2013 z 12.06.2013 r. w sprawie żywności przeznaczonej dla niemowląt i małych dzieci oraz żywności specjalnego przeznaczenia medycznego i środków spożywczych zastępujących całodzienną dietę, do kontroli masy ciała oraz uchylające dyrektywę Rady 92/52/EWG, dyrektywy Komisji 96/8/WE, 1999/21/WE, 2006/125/WE i 2006/141/WE, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/39/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 41/2009 i (WE) nr 953/2009 (Dz.Urz. UE L 181, s. 35)
- rozporządzenie nr 952/2013 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z 9.10.2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (Dz.Urz. UE L 269, s. 1)
- rozporządzenie nr 1308/2013 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z 17.12.2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz.Urz. UE L 347, s. 671)
- rozporządzenie nr 1337/2013 – rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1337/2013 z 13.12.2013 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wskazania kraju pochodzenia lub miejsca pochodzenia świeżego, schłodzonego i zamrożonego mięsa ze świń, z owiec, kóz i drobiu (Dz.Urz. UE L 335, s. 19)
- rozporządzenie nr 1379/2013 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 z 11.12.2013 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1184/2006 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 104/2000 (Dz.Urz. UE L 354, s. 1)

-
- rozporządzenie nr 828/2014 – rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 828/2014 z 30.07.2014 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat nieobecności lub zmniejszonej zawartości glutenu w żywności (Dz.Urz. UE L 228, s. 5)
- rozporządzenie nr 2015/2283 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2283 z 25.11.2015 r. w sprawie nowej żywności, zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 258/97 Parlamentu Europejskiego i Rady oraz rozporządzenie Komisji (WE) nr 1852/2001 (Dz.Urz. UE L 327, s. 1)
- rozporządzenie nr 2016/128 – rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2016/128 z 25.09.2015 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 609/2013 w odniesieniu do szczegółowych wymogów dotyczących składu żywności specjalnego przeznaczenia medycznego oraz informacji na jej temat (Dz.Urz. UE L 25 z 2016 r., s. 30)
- r.w.o.t.p. – rozporządzenie Ministra Gospodarki z 20.07.2009 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących oznakowań towarów paczkowanych (Dz.U. poz. 1010)
- r.z.p.r.ś. – rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 23.12.2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz.U. z 2015 r. poz. 29 ze zm.)
- r.z.ś.s. – rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 10.07.2007 r. w sprawie znakowania środków spożywczych (Dz.U. z 2014 r. poz. 774) – akt uchylony
- TFUE – Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana: Dz.Urz. UE C 202 z 2016 r., s. 47)
- u.b.ż.ż. – ustawa z 25.08.2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. z 2017 r. poz. 149 ze zm.)
- u.j.h.a.r. – ustawa z 21.12.2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2212)
- u.p.n.p.r. – ustawa z 23.08.2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz.U. z 2017 r. poz. 2070)
- u.p.r. – ustawa z 30.05.2014 r. o prawach konsumenta (Dz.U. z 2017 r. poz. 683)
- u.s.d.g. – ustawa z 2.07.2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. z 2017 r. poz. 2168 ze zm.) – akt uchylony
- u.t.p. – ustawa z 7.05.2009 r. o towarach paczkowanych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1161)
-

- wytyczne „Q&A” cz. 1 – wytyczne Komisji Europejskiej „Pytania i odpowiedzi dotyczące stosowania rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności” z 31.01.2013 r., http://gis.gov.pl/images/bz/znakowanie_wytyczne_ke.pdf (dostęp: 10.10.2017 r.)
- wytyczne „Q&A” cz. 2 – wytyczne Komisji Europejskiej „Questions and Answers on the application of the Regulation (EU) No 1169/2011 on the provision of food information to consumers” z 13.12.2016 r. https://www.foedevarestyrelsen.dk/SiteCollectionDocuments/Kemi%20og%20foedevarekvalitet/M%C3%A6rkning/Kommissionens_QA_vol2.vedr.Maerkningsforordningen_engelsk%20version.pdf (dostęp: 29.03.2018 r.)

Inne

- Dz.Urz. MPSiS – Dziennik Urzędowy Ministra Przemysłu Spożywczego i Skupu
- EFFL – European Food and Feed Law Review
- ELR – European Law Review
- KPP – Kwartalnik Prawa Publicznego
- KPPr – Kwartalnik Prawa Prywatnego
- NSA – Naczelny Sąd Administracyjny
- PPH – Przegląd Prawa Handlowego
- PPR – Przegląd Prawa Rolnego
- SOKiK – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
- TS – Trybunał Sprawiedliwości
- WSA – wojewódzki sąd administracyjny
- ZNUJ PWiOWI – Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego, Prace z Wynalazczości i Ochrony Własności Intelektualnej

Słowo wstępne

Jeśli etykietę środka spożywczego porównać do prawa jazdy uprawniającego produkt do poruszania się po rynku, to komentowane w niniejszej książce rozporządzenie nr 1169/2011 należy postrzegać jako Prawo o ruchu drogowym. Producentów i dystrybutorów żywności nie trzeba przekonywać o fundamentalnym znaczeniu, jakie komentowane rozporządzenie ma w kontekście wprowadzania produktów do obrotu. Reguluje ono nie tylko znakowanie środków spożywczych, ale także ich prezentację i reklamę. Stanowi o tym, w jaki sposób żywność może być sprzedawana przez Internet, jak powinna być sformułowana informacja o obecnych w produkcie alergenach czy o jego pochodzeniu. Dużo miejsca w rozporządzeniu prawodawca poświęca regulacji informacji o wartości odżywczej czy sposobowi formułowania wykazu składników. A wszystko to, by w pełni realizować prawo konsumentów do informacji o nabywanych produktach i umożliwić im podejmowanie świadomych wyborów zakupowych.

Uregulowane w komentowanym rozporządzeniu obowiązki podmiotów działających na rynku spożywczym odpowiadają prawu konsumenta do bycia (rzetelnie) poinformowanym. Przepisy rozporządzenia nr 1169/2011 są niekiedy bardzo drobiazgowo i technicznie, inne z kolei to czyste klauzule ogólne, którym znaczenia nadają dopiero praktyka rynkowa i orzecznictwo sądów administracyjnych, w tym praktyka i orzecznictwo wypracowane na bazie przepisów innych dziedzin prawa. Mowa tu w szczególności o przepisach z zakresu przeciwdziałania nieuczciwym praktykom rynkowym i zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Należy też pamiętać, że rozporządzenie nr 1169/2011 nie jest jedynym źródłem prawa regulującego znakowanie, prezentację i reklamę środków spożywczych. Szczegółowe zasady w tym zakresie są przewidziane także w dziesiątkach innych unijnych i krajowych aktów prawnych, które dopiero wspólnie tworzą cały kontekst regulacyjny.

Z tego względu komentarz, który oddajemy w ręce Czytelników, ma stanowić w założeniu „mapę drogową”, która podpowie, w jakim kierunku się poruszać. Komentarz jest wypadkową doświadczenia autorek, zdobywanego od wielu lat w codziennej praktyce doradzania podmiotom prowadzącym przedsiębiorstwa spożywcze, w tym

przede wszystkim w zakresie ocen prawnych etykiet, opiniowania haseł i spotów reklamowych czy prowadzenia postępowań przed inspekcjami kontrolnymi. W komentarzu dzielimy się swoimi interpretacjami, wskazujemy na trudności w stosowaniu niektórych regulacji, a także – opierając się na orzecznictwie, stanowiskach organów urzędowej kontroli żywności, kazusach rynkowych, a także krajowej i zagranicznej literaturze przedmiotu – staramy się proponować konkretne rozwiązania.

Redaktor naukowa
Dr Agnieszka Szymecka-Wesołowska

**ROZPORZĄDZENIE
PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE)
NR 1169/2011**

z 25.10.2011 r.

**w sprawie przekazywania konsumentom
informacji na temat żywności,
zmiany rozporządzeń Parlamentu
Europejskiego i Rady (WE)
nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006
oraz uchylenia dyrektywy Komisji
87/250/EWG, dyrektywy Rady
90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE,
dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu
Europejskiego i Rady,
dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE
oraz rozporządzenia Komisji (WE)
nr 608/2004**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(Dz.Urz. UE L 304, s. 18, ze zm.)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,
uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,
uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,
uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹,
stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą²,
a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Art. 169 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) przewiduje, że Unia przyczynia się do osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony konsumenta poprzez środki przyjmowane przez nią zgodnie z jego art. 114.

(2) Swobodny przepływ bezpiecznej i dobrej dla zdrowia żywności to zasadniczy aspekt rynku wewnętrznego, w istotny sposób przyczyniający się do zdrowia i pomyślności obywateli oraz mający znaczny wpływ na ich interesy społeczne i ekonomiczne.

(3) Aby uzyskać wysoki poziom ochrony zdrowia konsumentów i zagwarantować im prawo do informacji, należy zapewnić odpowiednie informowanie konsumentów na temat spożywanej przez nich żywności. Na wybory dokonywane przez konsumentów mogą wpływać m.in. względy zdrowotne, ekonomiczne, środowiskowe, społeczne i etyczne.

(4) Rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności³ przewiduje, że generalną zasadą prawa żywnościowego jest zapewnienie konsumentom podstawy do dokonywania świadomych wyborów dotyczących spożywanej przez nich żywności i uniemożliwienie jakichkolwiek praktyk, które mogłyby wprowadzić konsumenta w błąd.

(5) Dyrektywa 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 maja 2005 r. dotycząca nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym⁴ obejmuje niektóre aspekty przekazy-

¹ Dz.Urz. UE C 77 z 2009 r., s. 81.

² Stanowisko Parlamentu Europejskiego z 16.06.2010 r. (Dz.Urz. UE C 236 E z 2011 r., s. 187) i stanowisko Rady w pierwszym czytaniu z 21.02.2011 r. (Dz.Urz. C 102 E, s. 1). Stanowisko Parlamentu Europejskiego z 6.07.2011 r. (dotychczas nieopubl. w Dzienniku Urzędowym) i decyzja Rady z 29.09.2011 r.

³ Dz.Urz. WE L 31, s. 1.

⁴ Dz.Urz. UE L 149, s. 22.

wania informacji konsumentom, aby uniemożliwić działania wprowadzające w błąd i pomijanie informacji. Ogólne zasady dotyczące nieuczciwych praktyk handlowych należy uzupełnić o zasady szczegółowe dotyczące przekazywania konsumentom informacji na temat żywności.

(6) W dyrektywie 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 marca 2000 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich w zakresie etykietowania, prezentacji i reklamy środków spożywczych⁵ określono unijne zasady etykietowania żywności mające zastosowanie do wszystkich środków spożywczych. Większość przepisów określonych w tej dyrektywie pochodzi z 1978 r., w związku z czym konieczna jest ich aktualizacja.

(7) W dyrektywie Rady 90/496/EWG z dnia 24 września 1990 r. w sprawie oznaczania wartości odżywczej środków spożywczych⁶ określono zasady dotyczące treści i prezentacji informacji żywieniowych na żywności opakowanej. Zgodnie z tymi zasadami zamieszczenie informacji żywieniowych ma charakter dobrowolny, chyba że zamieszczane jest oświadczenie żywieniowe odnoszące się do żywności. Większość przepisów określonych w tej dyrektywie pochodzi z 1990 r., w związku z czym konieczna jest ich aktualizacja.

(8) Ogólne wymogi dotyczące etykietowania uzupełniono o szereg przepisów mających zastosowanie do wszystkich środków spożywczych w szczególnych okolicznościach lub tylko do niektórych kategorii środków spożywczych. Ponadto istnieje szereg szczególnych przepisów mających zastosowanie do określonych środków spożywczych.

(9) Chociaż pierwotne cele i podstawowe elementy aktualnych przepisów dotyczących etykietowania nadal obowiązują, niezbędne jest uproszczenie przepisów, aby ułatwić ich przestrzeganie i zapewnić większą jasność dla zainteresowanych stron, a także ich aktualizacja w sposób uwzględniający zmiany, do których doszło w dziedzinie informacji na temat żywności. Niniejsze rozporządzenie zarówno służy interesom rynku wewnętrznego, ponieważ upraszcza przepisy, gwarantuje pewność prawa i ogranicza obciążenia administracyjne, jak i przynosi korzyści obywatelom, ponieważ wprowadza wymóg jasnego, zrozumiałego i czytelnego etykietowania środków spożywczych.

(10) Społeczeństwo jest zainteresowane zależnością zdrowia od diety i wyborem właściwej diety dostosowanej do potrzeb indywidualnych. W białej księdze Komisji z dnia 30 maja 2007 r. zatytułowanej „Strategia dla Europy w sprawie zagadnień zdrowotnych związanych z odżywianiem, nadwagą i otyłością” („biała księga Komisji”) zauważono, że podawanie wartości odżywczej jest jedną z ważnych metod informowania konsumentów na temat składu środków spożywczych i pomagania im w dokonywaniu świadomych wyborów. W komunikacie Komisji z dnia 13 marca

---

⁵ Dz.Urz. WE L 109, s. 29.

⁶ Dz.Urz. WE L 276, s. 40.

2007 r. zatytułowanym „Strategia polityki konsumenckiej UE na lata 2007–2013 – wzmocnienie pozycji konsumentów, polepszenie ich dobrobytu oraz zapewnienie ich skutecznej ochrony” podkreślono, że umożliwienie konsumentom dokonywania świadomych wyborów jest niezbędne zarówno dla zapewnienia skutecznej konkurencji, jak i dla dobra konsumentów. Znajomość podstawowych zasad żywienia oraz odpowiednich informacji żywieniowych na temat środków spożywczych przyczyniłaby się istotnie do umożliwienia konsumentom podejmowania takich świadomych wyborów. Ważnym mechanizmem poprawiającym zrozumienie informacji na temat żywności przez konsumentów są kampanie edukacyjne i informacyjne.

(11) W celu zwiększenia pewności prawa oraz zapewnienia racjonalności i spójności jego egzekwowania właściwe jest uchylene dyrektyw 90/496/EWG i 2000/13/WE i zastąpienie ich pojedynczym rozporządzeniem, co zagwarantuje pewność konsumentom i innym zainteresowanym stronom oraz zmniejszy obciążenia administracyjne.

(12) W celu zachowania jasności należy uchylić i włączyć do niniejszego rozporządzenia inne horyzontalne akty prawne, a mianowicie dyrektywę Komisji 87/250/EWG z dnia 15 kwietnia 1987 r. w sprawie oznaczania zawartości alkoholu na etykietach napojów alkoholowych przeznaczonych do sprzedaży konsumentowi finalnemu⁷, dyrektywę Komisji 1999/10/WE z dnia 8 marca 1999 r. przewidującą odstępstwa od przepisów art. 7 dyrektywy Rady 79/112/EWG w zakresie etykietowania środków spożywczych⁸, dyrektywę Komisji 2002/67/WE z dnia 18 lipca 2002 r. w sprawie etykietowania środków spożywczych zawierających chininę oraz środków spożywczych zawierających kofeinę⁹, rozporządzenie Komisji (WE) nr 608/2004 z dnia 31 marca 2004 r. dotyczące etykietowania żywności oraz składników żywności z dodatkiem fitosteroli, estrów fitosteroli, fitostanoli i/lub estrów fitostanoli¹⁰ oraz dyrektywę Komisji 2008/5/WE z dnia 30 stycznia 2008 r. dotyczącą obowiązkowego umieszczania na etykietach niektórych środków spożywczych danych szczegółowych innych niż wymienione w dyrektywie 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹¹.

(13) Konieczne jest określenie wspólnych definicji, zasad, wymogów i procedur, tak, aby stworzyć jasne ramy i wspólną podstawę środków unijnych i krajowych regulujących informacje na temat żywności.

(14) Aby umożliwić kompleksowe i ewolucyjne podejście do przekazywanych konsumentom informacji na temat spożywanej przez nich żywności, należy opracować szeroką definicję prawa dotyczącego informacji na temat żywności, obejmującą zasady o charakterze ogólnym i szczegółowym, a także szeroką definicję informacji

⁷ Dz.Urz. WE L 113, s. 57.

⁸ Dz.Urz. WE L 69, s. 22.

⁹ Dz.Urz. WE L 191 z 19.7.2002, s. 20.

¹⁰ Dz.Urz. UE L 97, s. 44.

¹¹ Dz.Urz. UE L 27, s. 12.

na temat żywności, obejmującą również informacje przekazywane inaczej niż za pośrednictwem etykiety.

(15) Przepisy unijne powinny mieć zastosowanie tylko do przedsiębiorstw zakładających pewną ciągłość działalności i pewien stopień organizacji. Zakres stosowania niniejszego rozporządzenia nie powinien obejmować działań w rodzaju okazjonalnego przygotowywania i dostarczania żywności, podawania posiłków i sprzedaży żywności przez osoby prywatne np. podczas imprez charytatywnych, lokalnych kiermaszów i spotkań.

(16) Prawo dotyczące informacji na temat żywności powinno być na tyle elastyczne, aby można było na bieżąco śledzić nowe potrzeby informacyjne ze strony konsumentów i zapewnić równowagę między ochroną rynku wewnętrznego a różnicami percepcji konsumentów w państwach członkowskich.

(17) Podstawową kwestią uwzględnianą przy określaniu wymogów dotyczących obowiązkowych informacji na temat żywności powinno być umożliwienie konsumentom identyfikacji i właściwego wykorzystywania danego środka spożywczego oraz dokonywania wyborów zaspokajających ich indywidualne potrzeby dietetyczne. W tym celu podmioty działające na rynku spożywczym powinny ułatwiać dostęp do tych informacji osobom niewidomym i niedowidzącym.

(18) Aby umożliwić dostosowywanie prawa dotyczącego informacji na temat żywności do zmieniających się potrzeb informacyjnych konsumentów, w przypadku rozważania potrzeby wprowadzenia obowiązkowych informacji na temat żywności należy zawsze brać również pod uwagę szeroko wykazywane zainteresowanie większości konsumentów ujawnianiem pewnych informacji.

(19) Nowe, obowiązkowe wymogi dotyczące informacji na temat żywności powinny być jednak przyjmowane wyłącznie w przypadkach, gdy są niezbędne zgodnie z zasadami pomocniczości, proporcjonalności i trwałości.

(20) Przepisy prawa w zakresie informacji na temat żywności powinny zakazywać stosowania informacji, które wprowadzałyby konsumenta w błąd, w szczególności co do cech, działań lub właściwości danego środka spożywczego, lub przypisywałyby danym środkom spożywczym właściwości lecznicze. Aby zakazy te były skuteczne, powinny mieć zastosowanie również do reklamy i prezentacji środków spożywczych.

(21) Aby nie dopuścić do rozdrobnienia zasad dotyczących zakresu odpowiedzialności podmiotów działających na rynku spożywczym za informacje na temat żywności, właściwe jest wyjaśnienie zakresów odpowiedzialności podmiotów działających na rynku spożywczym w tym obszarze. Wyjaśnienie to powinno być zgodne z zakresami odpowiedzialności w odniesieniu do konsumenta, o których mowa w art. 17 rozporządzenia (WE) nr 178/2002.

(22) Należy opracować wykaz wszystkich obowiązkowych informacji, które z zasady powinny być przekazywane w odniesieniu do środka spożywczego przeznaczonego dla konsumentów finalnych i zakładów żywienia zbiorowego. Ten wykaz powinien

nadal obejmować informacje, które są już wymagane na mocy istniejących przepisów unijnych, ponieważ powszechnie uznaje się je za cenny dorobek prawny w zakresie informacji dla konsumenta.

(23) W celu uwzględnienia zmian i nowych okoliczności w dziedzinie informacji na temat żywności konieczne jest wprowadzenie przepisów uprawniających Komisję do umożliwienia udostępniania niektórych danych szczegółowych za pośrednictwem alternatywnych środków. Konsultacja z zainteresowanymi stronami powinna ułatwić dokonywanie terminowych i dobrze ukierunkowanych zmian wymogów w zakresie informacji na temat żywności.

(24) Niektóre składniki lub inne substancje lub produkty (takie jak substancje pomocnicze w przetwórstwie) stosowane w produkcji środków spożywczych i pozostające w nich po zakończeniu procesu produkcyjnego mogą powodować alergie lub reakcje nietolerancji u niektórych osób, przy czym niektóre z tych alergii lub reakcji nietolerancji stanowią zagrożenie dla zdrowia osób, u których występują. Ważne jest, aby podawać informacje na temat obecności dodatków do żywności, substancji pomocniczych w przetwórstwie i innych substancji lub produktów, w których przypadku naukowo dowiedziono, że mogą powodować alergie lub reakcje nietolerancji, aby umożliwić konsumentom, szczególnie osobom cierpiącym na alergie lub nietolerancje pokarmowe, dokonywanie świadomych, bezpiecznych dla nich wyborów.

(25) W celu informowania konsumentów o obecności wytworzonych nanomateriałów w żywności, należy wprowadzić definicję wytworzonych nanomateriałów. Zważywszy, że żywność zawierająca wytworzone nanomateriały lub składająca się z nich może być nową żywnością, należy rozważyć odpowiednie ramy prawne tej definicji w kontekście przyszłego przeglądu rozporządzenia (WE) nr 258/97 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 stycznia 1997 r. dotyczącego nowej żywności i nowych składników żywności¹².

(26) Etykiety żywności powinny być jasne i zrozumiałe, aby były pomocne dla konsumentów, którzy chcą dokonywać bardziej świadomych wyborów dotyczących żywności i diety. Badania pokazują, że dobra czytelność jest ważnym elementem zwiększania prawdopodobieństwa, że informacje na etykiecie będą mieć wpływ na jej odbiorców, a nieczytelne informacje o produkcie stanowią jedną z głównych przyczyn niezadowolenia konsumentów z etykietowania żywności. W związku z tym należy opracować kompleksowe podejście, aby uwzględnić wszystkie aspekty dotyczące czytelności, w tym czcionkę, kolor i kontrast.

(27) Aby zapewnić przekazywanie informacji na temat żywności, konieczne jest uwzględnienie wszystkich sposobów dostarczania żywności konsumentom, w tym sprzedaży żywności za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość. Chociaż jasne jest, że wszelka żywność dostarczana za pośrednictwem sprzedaży na odległość powinna spełniać te same wymogi informacyjne co żywność sprze-

¹² Dz.Urz. WE L 43, s. 1.

dawana w sklepach, konieczne jest jasne stwierdzenie, że w takich przypadkach odpowiednie obowiązkowe informacje na temat żywności powinny być również dostępne przed ostatecznym dokonaniem zakupu.

(28) W ostatnich dziesięcioleciach technologia zamrażania środków spożywczych znacznie się rozwinęła i jest obecnie powszechnie stosowana w celu poprawy obiegu towarów na rynku wewnętrznym Unii oraz ograniczenia zagrożeń dotyczących bezpieczeństwa żywności. Jednak zamrażanie, a następnie rozmrażanie niektórych środków spożywczych, zwłaszcza produktów mięsnych i produktów rybołówstwa, ogranicza możliwości ich dalszego użycia, a ponadto może wpływać na ich bezpieczeństwo, smak i własności fizyczne. Z kolei w przypadku innych produktów, zwłaszcza masła, zamrażanie nie powoduje takich skutków. Dlatego też, jeżeli dany produkt został rozmrożony, należy o tym odpowiednio poinformować konsumenta finalnego.

(29) Należy zapewnić określenie kraju lub miejsca pochodzenia danego środka spożywczego, w przypadku gdy brak jego określenia mógłby wprowadzać konsumentów w błąd co do kraju lub miejsca rzeczywistego pochodzenia danego produktu. We wszystkich przypadkach określenie kraju lub miejsca pochodzenia żywności powinno być zapewnione w taki sposób, aby nie zmylić konsumenta, na podstawie jasno zdefiniowanych kryteriów, które zapewniają jednolite warunki dla przedstawicieli przemysłu i poprawiają zrozumienie przez konsumentów informacji dotyczących kraju lub miejsca pochodzenia danego środka spożywczego. Takie kryteria nie powinny mieć zastosowania do określeń dotyczących nazwy ani adresu podmiotu działającego na rynku spożywczym.

(30) W niektórych przypadkach podmioty działające na rynku spożywczym mogą chcieć wskazać – na zasadzie dobrowolności – miejsce pochodzenia danego środka spożywczego, aby zwrócić uwagę konsumentów na cechy jakościowe ich produktu. Takie określenia również powinny spełniać zharmonizowane kryteria.

(31) Określanie miejsca pochodzenia jest obecnie obowiązkowe w Unii w odniesieniu do wołowiny i produktów z wołowiny¹³ w następstwie kryzysu związanego z gąbczastą encefalopatią bydła i stworzyło ono pewne oczekiwania ze strony konsumentów. Sporządzona przez Komisję ocena skutków potwierdza, że pochodzenie mięsa wydaje się mieć pierwszorzędne znaczenie dla konsumentów. Konsumenti w Unii często spożywają również inne rodzaje mięsa, takie jak mięso ze świń, owiec, kóz oraz mięso drobiowe. Dlatego należy wprowadzić obowiązkowe oznaczanie miejsca pochodzenia tych produktów. Szczególne wymogi w odniesieniu do pochodzenia mogą różnić się dla poszczególnych rodzajów mięsa w zależności od cech danego gatunku zwierząt. Należy zapewnić wprowadzenie w drodze przepisów

---

¹³ Rozporządzenie (WE) nr 1760/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z 17.07.2000 r. ustanawiające system identyfikacji i rejestracji bydła i dotyczące etykietowania wołowiny i produktów z wołowiny (Dz.Urz. WE L 204, s. 1).

wykonawczych obowiązkowych wymogów, które mogą różnić się dla poszczególnych rodzajów mięsa, przy uwzględnieniu zasady proporcjonalności oraz obciążeń administracyjnych dla podmiotów działających na rynku spożywczym i organów wykonawczych.

(32) Przepisy dotyczące obowiązkowego określenia miejsca pochodzenia zostały opracowane na podstawie podejść wertykalnych, odnoszących się na przykład do miodu¹⁴, owoców i warzyw¹⁵, ryb¹⁶, wołowiny i produktów z wołowiny¹⁷ oraz oliwy z oliwek¹⁸. Istnieje potrzeba zbadania możliwości rozszerzenia obowiązkowego oznaczania pochodzenia na inne środki spożywcze. Należy zatem zwrócić się do Komisji o przygotowanie sprawozdań obejmujących następujące środki spożywcze: rodzaje mięsa inne niż wołowina, mięso ze świń, owiec, kóz oraz mięso drobiowe; mleko; mleko wykorzystywane jako składnik w produktach mlecznych; mięso wykorzystywane jako składnik; nieprzetworzone środki spożywcze; produkty zawierające jeden składnik; składniki stanowiące więcej niż 50% danego środka spożywczego. Ponieważ mleko jest jednym z produktów, w odniesieniu do których określenie miejsca pochodzenia jest uważane za szczególnie istotne, należy jak najszybciej udostępnić sprawozdanie Komisji dotyczące tego produktu. W oparciu o wnioski zawarte w tych sprawozdaniach Komisja może przedstawić wnioski mające na celu zmianę odpowiednich przepisów unijnych lub w stosownych przypadkach podejmować nowe inicjatywy w odniesieniu do danego sektora.

(33) Niepreferencyjne zasady pochodzenia obowiązujące w Unii zostały określone w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającym Wspólnotowy Kodeks Celny¹⁹ i w jego przepisach wykonawczych zawartych w rozporządzeniu Komisji (EWG) nr 2454/93 z dnia 2 lipca 1993 r. ustanawiającym przepisy w celu wykonania rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Celny²⁰. Określenie kraju pochodzenia środków spożywczych będzie opierać się na tych przepisach, które są dobrze znane podmiotom działającym na rynku spożywczym i organom administracji, co powinno ułatwić ich wdrożenie.

(34) Informacja o wartości odżywczej danego środka spożywczego obejmuje informacje na temat obecności energii i pewnych składników odżywczych w środkach

¹⁴ Dyrektywa Rady 2001/110/WE z 20.12.2001 r. odnosząca się do miodu (Dz.Urz. WE L 10 z 2002 r., s. 47).

¹⁵ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1580/2007 z 21.12.2007 r. ustanawiające przepisy wykonawcze do rozporządzeń Rady (WE) nr 2200/96, (WE) nr 2201/96 i (WE) nr 1182/2007 w sektorze owoców i warzyw (Dz.Urz. UE L 350 z 2007, s. 1).

¹⁶ Rozporządzenie Rady (WE) nr 104/2000 z 17.12.1999 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury (Dz.Urz. WE L 17 z 2000 r., s. 22).

¹⁷ Rozporządzenie (WE) nr 1760/2000.

¹⁸ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1019/2002 z 13.06.2002 r. w sprawie norm handlowych w odniesieniu do oliwy z oliwek (Dz.Urz. WE L 155, s. 27).

¹⁹ Dz.Urz. WE L 302, s. 1.

²⁰ Dz.Urz. WE L 253 z 1993 r., s. 1.

spożywczych. Obowiązkowe podawanie informacji żywieniowych na opakowaniu powinno wspierać działania dotyczące żywienia, będące elementem polityki zdrowia publicznego, która może obejmować wydawanie zaleceń naukowych z zakresu edukacji żywieniowej społeczeństwa i wspierać podejmowanie świadomych wyborów żywności.

(35) Aby ułatwić porównywanie produktów w opakowaniach różnej wielkości, należy utrzymać obowiązek podawania informacji o wartości odżywczej w przeliczeniu na 100 g lub na 100 ml, a w stosownych przypadkach zezwolić na podawanie dodatkowo informacji w przeliczeniu na porcję. Jeżeli zatem dana żywność jest pakowana oraz pojedyncze porcje lub jednostkowe ilości żywności są rozpoznawalne, to należy zezwolić na podawanie dodatkowo – oprócz informacji o wartości odżywczej w przeliczeniu na 100 g lub na 100 ml – również informacji w przeliczeniu na porcję lub jednostkową ilość żywności. Ponadto, aby zapewnić porównywalne informacje dotyczące porcji lub jednostkowych ilości żywności, Komisja powinna być upoważniona do przyjmowania przepisów dotyczących wyrażania informacji o wartości odżywczej w przeliczeniu na porcję lub jednostkową ilość żywności dla szczególnych kategorii żywności.

(36) W białej księdze Komisji podkreślono pewne elementy żywieniowe istotne dla zdrowia publicznego, takie jak kwasy tłuszczowe nasycone, cukry lub sól. Dlatego wymogi dotyczące obowiązkowego przekazywania informacji żywieniowych powinny uwzględniać takie elementy.

(37) Ponieważ jeden z celów, którym służyć ma niniejsze rozporządzenie, polega na zapewnieniu konsumentowi finalnemu podstawy do dokonywania świadomych wyborów, istotne jest zapewnienie w tym kontekście, by konsument finalny łatwo rozumiał informacje zamieszczone na etykiecie. Dlatego na etykiecie należy używać określenia „sól” zamiast odpowiadającego mu określenia składnika odżywczego – „sód”.

(38) W celu zapewnienia zgodności i spójności prawa Unii dobrowolne zamieszczanie oświadczeń żywieniowych lub zdrowotnych na etykietach żywności powinno odbywać się zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1924/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności²¹.

(39) Aby uniknąć niepotrzebnych obciążeń dla podmiotów działających na rynku spożywczym, właściwe jest zwolnienie z obowiązkowego podawania informacji o wartości odżywczej niektórych kategorii nieprzetworzonych środków spożywczych, środków spożywczych, w przypadku których informacje żywieniowe nie są czynnikiem determinującym decyzje konsumentów o zakupie produktu lub których opakowanie jest zbyt małe, aby zmieścić obowiązkowe elementy etykietowania, chyba że obowiązek przekazywania takiej informacji został przewidziany w innych przepisach unijnych.

---

²¹ Dz.Urz. UE L 404, s. 9.

(40) Ze względu na specyfikę napojów alkoholowych właściwe jest zachęcenie Komisji do dalszej analizy wymogów dotyczących informacji podawanych w odniesieniu do tych produktów. W związku z tym, uwzględniając potrzebę zapewnienia spójności z innymi stosownymi dziedzinami polityki Unii, Komisja powinna, w terminie trzech lat od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, przedstawić sprawozdanie na temat stosowania wymogów podawania informacji o składzie napojów alkoholowych i dotyczących ich informacji żywieniowych. Ponadto uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 5 września 2007 r. w sprawie strategii UE w zakresie wspierania państw członkowskich w ograniczaniu szkodliwych skutków spożywania alkoholu²², opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego²³, prace Komisji oraz obawy społeczeństwa w kwestii szkodliwych skutków spożywania alkoholu, zwłaszcza dla młodych i szczególnie podatnych na zagrożenie konsumentów, Komisja powinna, po zasięgnięciu opinii zainteresowanych stron i państw członkowskich, rozważyć potrzebę wprowadzenia definicji takich napojów jak tzw. alkopopy, które są produkowane głównie z myślą o młodzieży. Komisja powinna również w stosownych przypadkach zaproponować szczególne wymogi dotyczące napojów alkoholowych w kontekście niniejszego rozporządzenia.

(41) Aby przekazywane informacje żywieniowe przemawiały do przeciętnego konsumenta i służyły celowi informacyjnemu, w którym je wprowadzono, z uwzględnieniem aktualnego stanu wiedzy na temat żywienia, powinny być one proste i łatwo zrozumiałe. Podawanie informacji żywieniowych częściowo w głównym polu widzenia, zwanym powszechnie „przodem opakowania”, a częściowo z innej strony opakowania, na przykład „z tyłu opakowania”, mogłoby dezorientować konsumentów. Dlatego informacja o wartości odżywczej powinna się znajdować w tym samym polu widzenia. Dodatkowo, na zasadzie dobrowolności, najważniejsze elementy informacji żywieniowych można powtórzyć w głównym polu widzenia, by pomóc konsumentom łatwo dostrzec podstawowe informacje żywieniowe przy zakupie żywności. Swobodne dobieranie informacji, które można by powtarzać, mogłoby dezorientować konsumentów. Konieczne jest zatem sprecyzowanie, które informacje można powtarzać.

(42) W celu zachęcenia podmiotów działających na rynku spożywczym, by na zasadzie dobrowolności dostarczały dane zawarte w informacji o wartości odżywczej w odniesieniu do takich środków spożywczych, jak napoje alkoholowe i żywność nieopakowana, które mogą być wyłączone z obowiązku podawania informacji o wartości odżywczej, należy zapewnić możliwość podawania tylko niektórych elementów informacji o wartości odżywczej. Należy jednakże jasno określić informacje, które mogą być dostarczane na zasadzie dobrowolności, aby uniknąć wprowadzania konsumenta w błąd w wyniku dowolnego doboru tych informacji przez podmiot działający na rynku spożywczym.

²² Dz.Urz. UE C 187 z 2008 r., s. 160.

²³ Dz.Urz. UE C 77 z 2009 r., s. 81.

(43) W ostatnim czasie niektóre państwa członkowskie i organizacje z sektora spożywczego wprowadziły zmiany w wyrażaniu wartości odżywczej, inaczej niż w przeliczeniu na 100 g, na 100 ml lub na porcję, lub w jej prezentacji przy użyciu form graficznych lub symboli. Takie dodatkowe formy wyrażania lub prezentacji mogą pomóc konsumentom lepiej zrozumieć informację o wartości odżywczej. Jednak w całej Unii brak wystarczających dowodów na temat zrozumienia i wykorzystywania przez przeciętnego konsumenta alternatywnych form wyrażania lub prezentacji informacji. Dlatego należy pozwolić na opracowanie różnych form wyrażania i prezentacji na podstawie kryteriów określonych w niniejszym rozporządzeniu oraz zwrócić się do Komisji o przygotowanie sprawozdania na temat stosowania tych form wyrażania i prezentacji, ich skutków dla rynku wewnętrznego oraz celowości dalszej harmonizacji.

(44) Aby pomóc Komisji w sporządzeniu tego sprawozdania, państwa członkowskie powinny dostarczyć jej odpowiednie informacje dotyczące stosowania na rynku na ich terytorium dodatkowych form wyrażania i prezentacji informacji o wartości odżywczej. W tym celu państwa członkowskie powinny być uprawnione do żądania od podmiotów działających na rynku spożywczym i wprowadzających na rynek na ich terytorium środki spożywcze oznaczone za pomocą dodatkowych form wyrażania lub prezentacji, aby powiadamiały organy krajowe o stosowaniu takich dodatkowych form i odpowiednio uzasadniały spełnienie wymogów niniejszego rozporządzenia.

(45) Pożądane byłoby zapewnienie pewnego poziomu spójności w opracowywaniu dodatkowych form wyrażania i prezentacji informacji o wartości odżywczej. Należy zatem wspierać ciągłą wymianę informacji oraz dzielenie się informacjami na temat najlepszych praktyk i doświadczeń między państwami członkowskimi, a także między nimi a Komisją, oraz wspierać udział zainteresowanych stron w takich wymianach.

(46) Znajdującą się w tym samym polu widzenia informację o ilości składników odżywczych i wskaźnikach porównawczych w łatwo rozpoznawalnej formie umożliwiającej ocenę właściwości odżywczych danego środka spożywczego należy uważać w całości za część informacji o wartości odżywczej, nie zaś za grupę odrębnych oświadczeń.

(47) Doświadczenie pokazuje, że w wielu przypadkach dobrowolne informacje na temat żywności przekazywane są ze szkodą dla jasności obowiązkowych informacji na temat żywności. Dlatego należy przyjąć kryteria pomagające podmiotom działającym na rynku spożywczym i organom wykonawczym we właściwym wyważeniu przekazywania obowiązkowych i dobrowolnych informacji na temat żywności.

(48) Zależnie od miejscowych warunków i okoliczności występujących w praktyce państwa członkowskie powinny zachować prawo do ustanawiania przepisów dotyczących przekazywania informacji na temat żywności nieopakowanej. Chociaż w takich przypadkach zapotrzebowanie konsumentów na inne informacje jest ograniczone, za bardzo ważne uważa się informacje na temat potencjalnych alergenów. Istnieją dowody wskazujące na możliwość przypisania większości reakcji alergicznych na żywność spożyciu nieopakowanej żywności. Dlatego informacje na temat potencjalnych alergenów powinny być zawsze przekazywane konsumentom.

(49) W odniesieniu do kwestii harmonizowanych w szczególności sposobie niniejszym rozporządzeniem państwa członkowskie nie powinny mieć możliwości przyjmowania przepisów krajowych, chyba że zezwala na to prawo Unii. Niniejsze rozporządzenie nie powinno uniemożliwiać państwom członkowskim przyjmowania środków krajowych w odniesieniu do kwestii, które nie zostały zharmonizowane w szczególności sposobie niniejszym rozporządzeniem. Tego rodzaju środki krajowe nie powinny jednak zakazywać, utrudniać ani ograniczać swobodnego przepływu towarów, które są zgodne z niniejszym rozporządzeniem.

(50) Konsumenci w Unii wykazują rosnące zainteresowanie wdrażaniem przepisów Unii dotyczących dobrostanu zwierząt w czasie uboju, w tym kwestią ogłuszania zwierząt przed ubojem. W związku z tym w kontekście przyszłej strategii Unii na rzecz ochrony i dobrostanu zwierząt należy rozważyć przeprowadzenie badania na temat możliwości dostarczania konsumentom stosownych informacji na temat ogłuszania zwierząt.

(51) Powinna istnieć możliwość dostosowywania przepisów dotyczących informacji na temat żywności do szybko zmieniającego się otoczenia społecznego, ekonomicznego i technologicznego.

(52) Państwa członkowskie powinny prowadzić urzędowe kontrole w celu zapewnienia przestrzegania niniejszego rozporządzenia zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt²⁴.

(53) Należy zaktualizować odniesienia do dyrektywy 90/496/EWG w rozporządzeniu (WE) nr 1924/2006 i w rozporządzeniu (WE) nr 1925/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie dodawania do żywności witamin i składników mineralnych oraz niektórych innych substancji²⁵, aby uwzględnić niniejsze rozporządzenie. Należy w związku z tym odpowiednio zmienić rozporządzenia (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006.

(54) Nieregularne i częste uaktualnienia wymogów dotyczących informacji na temat żywności mogą stanowić znaczne obciążenie administracyjne dla przedsiębiorstw spożywczych, zwłaszcza dla małych i średnich przedsiębiorstw. Dlatego należy zapewnić, by środki, które może przyjąć Komisja w ramach wykonywania uprawnień powierzonych jej na mocy niniejszego rozporządzenia, zaczynały być stosowane w tym samym dniu każdego roku kalendarzowego po odpowiednim okresie przejściowym. Odstępstwa od tej zasady powinny być dozwolone w nagłych przypadkach, gdy celem danych środków jest ochrona zdrowia ludzkiego.

²⁴ Dz.Urz. UE L 165, s. 1.

²⁵ Dz.Urz. UE L 404, s. 26.

(55) Aby umożliwić podmiotom działającym na rynku spożywczym dostosowywanie etykietowania ich produktów do nowych wymogów wprowadzonych na mocy niniejszego rozporządzenia, należy zapewnić odpowiednie okresy przejściowe w odniesieniu do stosowania niniejszego rozporządzenia.

(56) W związku ze znacznymi zmianami wymogów odnoszących się do podawania wartości odżywczej, wprowadzonych na mocy niniejszego rozporządzenia, w szczególności zmianami związanymi z treścią informacji o wartości odżywczej, należy upoważnić podmioty działające na rynku spożywczym do wcześniejszego rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia.

(57) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie i mogą zatem być lepiej osiągnięte na poziomie Unii, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności przewidzianą w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.

(58) Komisji należy przekazać uprawnienia do przyjmowania, zgodnie z art. 290 TFUE, aktów delegowanych odnoszących się między innymi do dostępności pewnych obowiązkowych danych szczegółowych w inny sposób niż na opakowaniu lub na etykiecie, do wykazu środków spożywczych, które nie muszą być opatrzone wykazem składników, do ponownej analizy wykazu substancji lub produktów powodujących alergię lub reakcje nietolerancji lub do wykazu składników odżywczych, które mogą być objęte informacją na zasadzie dobrowolności. Szczególnie istotne jest, aby w ramach swoich prac przygotowawczych Komisja przeprowadzała odpowiednie konsultacje, w tym na szczeblu ekspertów. Przygotowując i opracowując akty delegowane, Komisja powinna zapewnić jednoczesne, terminowe i odpowiednie przekazywanie stosownych dokumentów Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

(59) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze do przyjmowania aktów wykonawczych między innymi w odniesieniu do warunków wyrażania pojedynczych lub wielu danych szczegółowych za pomocą piktogramów lub symboli zamiast słów lub liczb, do sposobu wskazywania daty minimalnej trwałości, do sposobu wskazywania kraju lub miejsca pochodzenia mięsa, do precyzji wartości podawanych w informacji o wartości odżywczej lub też do wyrażania informacji o wartości odżywczej w przeliczeniu na porcję lub jednostkową ilość żywności. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiającym przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję²⁶,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

---

²⁶ Dz.Urz. UE L 55, s. 13.

ROZDZIAŁ I

Przepisy ogólne

Artykuł 1 Przedmiot i zakres stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie stanowi podstawę zapewnienia wysokiego poziomu ochrony konsumentów w zakresie informacji na temat żywności, przy uwzględnieniu różnic percepcji ze strony konsumentów i ich potrzeb informacyjnych, z równoczesnym zapewnieniem płynnego funkcjonowania rynku wewnętrznego.

2. Niniejsze rozporządzenie określa ogólne zasady, wymogi i zakresy odpowiedzialności dotyczące informacji na temat żywności, a w szczególności etykietowania żywności. Ustanawia ono środki gwarantujące konsumentom prawo do informacji oraz procedury przekazywania informacji na temat żywności, przy uwzględnieniu konieczności zapewnienia elastyczności wystarczającej do reagowania na przyszłe zmiany i nowe wymogi w zakresie informacji.

3. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do podmiotów działających na rynku spożywczym na wszystkich etapach łańcucha żywnościowego, na których ich działania dotyczą przekazywania konsumentom informacji na temat żywności. Ma ono zastosowanie do wszelkich środków spożywczych przeznaczonych dla konsumenta finalnego, w tym do środków spożywczych dostarczanych przez zakłady żywienia zbiorowego i do środków spożywczych przeznaczonych do dostarczenia do zakładów żywienia zbiorowego.

Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do usług gastronomicznych świadczonych przez przedsiębiorstwa transportowe, jeżeli połączenie transportowe rozpoczyna się na terytorium państw członkowskich, do których zastosowanie mają Traktaty.

4. Niniejsze rozporządzenie stosuje się bez uszczerbku dla wymogów dotyczących etykietowania, przewidzianych w szczególnych przepisach unijnych mających zastosowanie do szczególnych środków spożywczych.

1. Komentowany artykuł określa przedmiot i zakres stosowania rozporządzenia nr 1169/2011. Przedmiotem rozporządzenia jest ustalenie zasad i procedur przekazywania informacji na temat żywności (por. definicja informacji na temat żywności zawarta w art. 2 ust. 2 lit. a), które mają zapewnić wysoki poziom ochrony konsumentów (w zakresie definicji konsumenta finalnego por. art. 2 ust. 1 lit. a). Rozporządzenie ustanawia prawo konsumentów do informacji i środki gwarantujące realizację tego prawa. Równoległym celem rozporządzenia nr 1169/2011 jest zapewnienie płynnego funkcjonowania rynku wewnętrznego Unii Europejskiej.
2. Na uwagę zasługuje przewidziany w art. 1 ust. 1 aspekt „różnic percepcji” i „potrzeb informacyjnych” ze strony konsumentów. Aspekt ten pojawia się także w pkt 17 preambuły, który stanowi: „Podstawową kwestią uwzględnianą przy określaniu wymogów dotyczących obowiązkowych informacji na temat żywności powinno być umożliwienie konsumentom identyfikacji i właściwego wykorzystywania danego środka spożywczego oraz dokonywania wyborów zaspokajających ich indywidualne potrzeby dietetyczne. W tym celu podmioty działające na rynku spożywczym powinny ułatwiać dostęp do tych informacji osobom niewidomym i niedowidzącym”. Żaden jednak przepis rozporządzenia nie wprowadza szczególnych reguł w tym zakresie; rozporządzenie przewiduje jedynie wymogi szczegółowe dotyczące czytelności (por. komentarze do art. 2 ust. 2 lit. m oraz do art. 13 ust. 1)¹.
3. Co ważne, rozporządzenie nie ogranicza się tylko do uregulowania informacji o żywności, które są kierowane bezpośrednio do konsumenta finalnego, ale reguluje także zakresy i sposób przekazywania tych informacji na wcześniejszych etapach łańcucha produkcyjno-dystrybucyjnego, czyli pomiędzy przedsiębiorcami (zob. art. 8 ust. 8–7 rozporządzenia nr 1169/2011). Ocena prawidłowości przekazywania informacji w takiej relacji należy jednak również czytać przez pryzmat dążenia do zapewnienia odpowiedniej informacji odbiorcom finalnym, czyli konsumentom. Wynika to z celów tego rozporządzenia określonych w art. 3 (zob. w tym zakresie także komentarz do art. 7, pkt 3, teza 24). Odpowiednio do tego rozporządzenie określa także podział odpowiedzialności pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w proces tworzenia i przekazywania informacji na temat żywności.
4. Adresatami norm przewidzianych w rozporządzeniu są zatem podmioty prowadzące przedsiębiorstwa spożywcze, przy czym komentowany artykuł wyraźnie precyzuje, że

¹ Por. natomiast rozporządzenie Ministra Zdrowia z 20.02.2009 r. w sprawie wymagań dotyczących oznakowania opakowań produktu leczniczego i treści ulotki (Dz.U. z 2015 r. poz. 1109), które w § 2 stanowi: „Na opakowaniu zewnętrznym, a jeżeli produkt ten nie ma opakowania zewnętrznego – na opakowaniu bezpośrednim umieszcza się następujące informacje w systemie Braille’a: 1) nazwę produktu leczniczego; 2) moc produktu leczniczego, jeżeli produkt jest dostępny w kilku mocach; 3) postać farmaceutyczną, jeżeli produkt jest dostępny w kilku postaciach”.

ma ono zastosowanie także do zakładów żywienia zbiorowego (por. definicja zawarta w art. 2 ust. 2 lit. d) oraz przedsiębiorstw transportowych świadczących usługi gastronomiczne, jeśli połączenie transportowe rozpoczyna się na terytorium państwa członkowskiego, do którego znajdują zastosowanie Traktaty. Mowa tu zwłaszcza o Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej².

5. Rozporządzenie reguluje różne formy przekazywania informacji o żywności, a w szczególności etykietowanie (por. definicja zawarta w art. 2 ust. 2 lit. j).
6. Komentowany artykuł wskazuje także, do jakich produktów odnosi się rozporządzenie. Dotyczy wszystkich środków spożywczych przeznaczonych dla konsumenta finalnego, w tym do środków spożywczych dostarczanych przez zakłady żywienia zbiorowego i do środków spożywczych przeznaczonych do dostarczenia do zakładów żywienia zbiorowego (por. też komentarz do art. 2 ust. 2 lit. d, pkt 3.4, teza 3). W tym ostatnim aspekcie ochrona, jaką prawodawca oferuje konsumentom finalnym, rozciąga się także na zakłady żywienia zbiorowego, które pomimo że z prawnego punktu widzenia są jednostkami organizacyjnymi przedsiębiorstw spożywczych (por. definicja zakładu żywienia zbiorowego zawarta w art. 2 ust. 2 lit. d), muszą być informowane na podobnych zasadach jak konsumenci finalni.
7. Jak wynika z art. 1 ust. 4, przepisy rozporządzenia nr 1169/2011 dotyczą żywności w ogólności, jednakże nie uchybiają one przepisom szczegółowym, które ustanawiają zasady szczególne w zakresie informowania dla poszczególnych kategorii produktowych (np. przepisy rozporządzenia nr 609/2013, regulujące m.in. zasady znakowania żywności przeznaczonej dla niemowląt i małych dzieci, żywności specjalnego przeznaczenia medycznego oraz środków spożywczych zastępujących całodzienną dietę, do kontroli masy ciała).

Artykuł 2 Definicje

1. Na użytek niniejszego rozporządzenia mają zastosowanie następujące definicje:
  - a) definicje „żywności”, „prawa żywnościowego”, „przedsiębiorstwa spożywcze-go”, „podmiotu działającego na rynku spożywczym”, „handlu detalicznego”, „wprowadzenia na rynek” i „konsumenta finalnego” z art. 2 i art. 3 pkt 1, 2, 3, 7, 8 i 18 rozporządzenia (WE) nr 178/2002;

² Obecnie do Unii Europejskiej należą następujące państwa: Austria, Belgia, Bułgaria, Chorwacja, Cypr, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Niemcy, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Szwecja, Węgry, Włochy. Wielka Brytania jest w trakcie procedury zakończenia członkostwa w Unii.

Publikacja jest obowiązkową lekturą dla każdego, kto zajmuje się znakowaniem, prezentacją i reklamą środków spożywczych. Komentuje przepisy podstawowego w tym zakresie aktu prawnego: rozporządzenia nr 1169/2011, zawiera także wiele odniesień do innych – krajowych i unijnych – unormowań regulujących ten obszar. Znalazły się w niej objaśnienia i interpretacje przepisów prawnych opatrzone praktycznymi przykładami, orzecznictwem sądów krajowych i europejskich, a zwłaszcza Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, wytycznymi inspekcji kontrolnych, jak również opiniami polskiej i zagranicznej doktryny.

Autorki zawodowo zajmują się doradztwem w zakresie prawa żywnościowego. Wspierają przedsiębiorców działających na rynku spożywczym, śledzą aktualne zmiany, interpretacje organów administracyjnych i praktyczne trudności przedsiębiorców dotyczące stosowania przepisów regulujących produkcję oraz dystrybucję żywności. Mają wieloletnie doświadczenie praktyczne w tym zakresie, poparte odpowiednim warsztatem naukowym.

Komentarz jest przeznaczony zarówno dla podmiotów prowadzących przedsiębiorstwa spożywcze (producentów, przetwórców, dystrybutorów, sprzedawców żywności), jak i dla organów państwowych zajmujących się kontrolą żywności i ochroną konsumentów. Książka powinna też być pomocna dla radców prawnych, adwokatów, sędziów, doradców biznesowych, agencji reklamowych, a nawet konsumentów zainteresowanych obowiązkami, jakie mają realizować przedsiębiorcy odpowiedzialni za prowadzanie żywności do obrotu.

CENTRUM PRAWA ŻYWNOCIOWEGO

A. Szymecka-Wesołowska, D. Szostek sp. j.

www.food-law.pl

9788381241458 W01P01

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45, FAX 22 535 80 01

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUPER.PL

WWW.PROFINFO.PL

ISBN 978-83-8124-145-8

9 788381 241458

CENA 199 Zł (W TYM 5% VAT)